

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Jana Kratochvíla a Petra Mikeše ve věci žalobce: **S. F.**, zastoupen Mgr. Pavlem Starostou, advokátem se sídlem Štěpská 380, Vizovice, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem třída Tomáše Bati 21, Zlín, za účasti osoby zúčastněné na řízení: J. S., zastoupen JUDr. Bc. Michalem Březovjákem, advokátem se sídlem Školní 11, Zlín, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 1. 2022, čj. KUZL 469/2022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 22. 2. 2024, čj. 30 A 27/2022-57,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce je vlastníkem pozemků p. č. XA a XB v katastrálním území S. Na pozemku p. č. XA stojí stavba rodinného domu č. p. X. K domu z východní strany na pozemku p. č. XB přiléhá dřevěný přístřešek o rozměrech 3,0 x 8,7 m (26,1 m²), o němž je tento spor. Přístřešek je postaven až k hranici pozemku p. č. XC, který je ve vlastnictví osoby zúčastněné na řízení.

[2] Rodinný dům byl původně pekárnou. Stavební úřad v roce 2017 povolil stavební úpravy domu, jeho přístavbu a nástavbu a změnu užívání, kterými byl přestavěn na rodinný dům. Součástí povolení byla také úprava dřevěného přístřešku tak, že bude z interiéru obložen cementotřískovými deskami. V projektu byl dřevěný přístřešek popsán jako existující stavba.

[3] Stavební úřad nařídil dne 28. 7. 2021 odstranění stavby dřevěného přístřešku. Shledal, že stavba přístřešku nebyla nikdy povolena. Žalobce také nikdy nežádal o povolení výjimky z odstupových vzdáleností podle § 25 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území.

[4] Žalovaný prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Uvedl, že stavba přístřešku byla provedena někdy mezi roky 2010 a 2014 bez povolení nebo jiného opatření stavebního úřadu. Stavba přitom vyžadovala minimálně územní rozhodnutí nebo souhlas, neboť nešlo o stavbu ve smyslu § 79 odst. 2 písm. o) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Nešlo o stavbu do 25 m² zastavěné plochy a vzdálenosti větší než 2 m od společných hranic pozemků.

[5] Krajský soud žalobu žalobce proti tomuto rozhodnutí zamítl. Nevyhověl námitce, že stavba přístřešku byla zahrnuta do povolení z roku 2017. Součástí stavebních úprav, které byly povoleny, bylo pouze provedení obložení interiéru dřevěné přístavby cementotřískovými deskami. Jedinou povolenou součástí dřevěného přístřešku je tedy jeho interiérové obložení deskami, nikoliv stavba samotná (resp. její konstrukce). Důvodem, proč bylo obložení provedeno, bylo přitom požárně bezpečnostní řešení hlavního objektu. Samotná stavba přístřešku však společným rozhodnutím povolena nebyla, přestože s ohledem na rozměry (více než 25 m²) a umístění (méně než 2 m od hranice pozemku) vyžadovala alespoň územní souhlas.

[6] Krajský soud částečně korigoval závěry vyslovené žalovaným, neboť žalovaný nezvažoval, jaký je důsledek skutečnosti, že v rozsahu změn týkající se instalace vnitřního obložení byla stavba povolena. Povolení obložení interiéru však dle krajského soudu nebrání rozhodnutí o odstranění stavby. Je jednoznačné, že převažující (hlavní) funkci stavebního objektu (stavby) plní jeho původní část, která vznikla již před vydáním společného rozhodnutí a byla provedena bez zákonem vyžadovaného územního souhlasu. Interiérové obložení, které bylo provedeno jako součást požárně bezpečnostního řešení, je toliko jeho součástí, která sama o sobě neplní žádnou hospodářskou funkci.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření účastníků

[7] Žalobce (stěžovatel) se proti rozsudku krajského soudu bránil kasační stížností. V ní vznesl dva okruhy kasačních námitek.

[8] Za první namítl, že krajský soud nesprávně posoudil otázku povolení stavby. Přístřešek byl součástí povolení z roku 2017. Původní stavební objekt byl přestavován jako celek, tedy včetně přístřešku.

[9] Za druhé měl za to, že krajský soud dospěl k chybnému závěru o nutnosti povolení stavby přístřešku. Stěžovatel nesporně, že dřevěný přístřešek byl realizován mezi roky 2010 a 2014. Upozorňuje však, že závěr o nutnosti alespoň územního souhlasu z důvodu umístění

pokračování

stavby méně než 2 m od hranice pozemků, nemá oporu ve správním spise. Správní orgány se nezabývaly tím, zda hranice existovala již v letech 2010-2014.

[10] Stěžovatel upozorňuje, že vlastnické právo k pozemku p. č. XB získal na základě směnné smlouvy ze dne 6. 3. 2013. Touto smlouvou byl i pozemek p. č. XB „vytvořen“. Smlouva řešila vypořádání spoluvlastnictví mezi stěžovatelem a osobou zúčastněnou na řízení. Do té doby byli oba spoluvlastníky těchto nemovitostí. Stavba tedy v době její výstavby nebyla na hranici pozemků.

[11] Žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl. Měl za to, že rozsudek krajského soudu je správný a netrpí žádnou vadou.

[12] Osoba zúčastněná na řízení navrhla také zamítnutí kasační stížnosti. Upozornila na skutečnost, že v době uzavření směnné smlouvy dřevěný přístřešek neexistoval.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[13] Podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona stavební úřad nařídí odstranění stavby vlastníku stavby provedené bez rozhodnutí vyžadovaného stavebním zákonem nebo bez opatření nebo jiného úkonu toto rozhodnutí nahrazující anebo v rozporu s ním, a stavba nebyla dodatečně povolena.

[14] V daném případě krajský soud shledal, že stavební úřad povolením z roku 2017 povolil obložení interiéru přístřešku, nikoliv však přístřešek samotný. Přístřešek je tak stavbou bez povolení. Nařízení jeho odstranění nebrání ani právě povolení k obložení interiéru, neboť to nemá vlastní hospodářské využití. Nejvyšší správní soud s argumentací krajského soudu, která je podrobně rozvedena v napadeném rozsudku, souhlasí.

[15] Z povolení obložení interiéru nelze skutečně dovozovat nic o povolení stavby samotného přístřešku. Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem i v tom, že obložení interiéru je jinou stavbou ve smyslu stavebního zákona než přístřešek samotný. Krajský soud správně odkázal na § 2 odst. 3 a 4 stavebního zákona. Podle nich se stavbou rozumí veškerá stavební díla, která vznikají stavební nebo montážní technologií a pokud se v tomto zákoně používá pojem stavba, rozumí se tím podle okolností i její část nebo změna dokončené stavby. Stavbou tedy stavební zákon rozumí i stavební úpravy interiéru již existující stavby. Je zcela běžné, že se jako samostatná stavba povolují i stavební úpravy interiéru s výjimkou těch uvedených zejména v § 103 odst. 1 písm. d) stavebního zákona. Takové povolení úprav však nemá žádný vztah k povolení umístění a stavby budovy, na které jsou stavební úpravy prováděny.

[16] Umístěním a povolením stavby samotného dřevěného přístřešku se stavební úřad při vydávání povolení z roku 2017 vůbec nezabýval. Jak již dostatečně vysvětlily správní orgány i krajský soud, stavební úřad vycházel z toho, že přístřešek je stavba již existující, která není projektem stavebních úprav (nad rámec obložení interiéru) nijak dotčena. Není podstatný rozsah povolených změn na budově č. p. X a okolí (svod dešťových vod apod). Podstatné je, že součástí povolení nebyla stavba dřevěného přístřešku. To je zřejmé z výroku stavebního povolení z roku 2017. V rámci stavebních úprav výrok pouze uvádí: „*Stávající dřevěná*

přístavba bude obložena z interiéru cementotřískovými deskami“. Stavební povolení tedy přístřešek považovalo za již existující stavbu, a nikoliv stavbu, která by byla nově povolena.

[17] S krajským soudem lze souhlasit i v tom, že obložení interiéru je marginální stavební úpravou ve srovnání se stavbou samotného přístřešku. Nejde tedy o rozhodnutí, kterým by bylo nařízeno odstranění stavby, která byla z většiny povolena.

[18] Nejvyššímu správnímu soudu není zřejmé, proč by krajský soud měl při úvaze o odstranění dřevěného přístřešku uvažovat o účelnosti odstranění celého stavebního objektu č. p. X, jak namítá stěžovatel. Otázka odstranění rodinného domu č. p. X nebyla vůbec předmětem tohoto řízení o odstranění stavby.

[19] Závěry krajského soudu nemůže zpochybnit ani argumentace stěžovatele, že neodstraněním stavby nemohla být dotčena práva osoby zúčastněné na řízení, neboť tato stav po mnoho let tolerovala. Za prvé, řízení o odstranění stavby slouží také k ochraně veřejného zájmu. Pro rozhodnutí o odstranění stavby není tedy nutné zjistit negativní dotčení subjektivních práv jiných osob. Nepovolená stavba je trvalý stav, který se plynutím času nezhojí. Otázka tolerance nepovolené stavby ze strany jiné osoby může být relevantní pro posouzení, zda je nezákonným zásahem do práv této osoby nezahájení řízení o odstranění stavby, kterého se tato osoba později domáhá (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2021, čj. 6 As 108/2019-39, bod 88). To však není tento případ. Zde stavební úřad řízení zahájil.

[20] Pokud jde o druhý okruh kasačních námitek, tak ty jsou nepřipustné. Stěžovatel zde zpochybňuje závěry krajského soudu a žalovaného ohledně nutnosti povolení ke stavbě přístřešku. Podle § 104 odst. 4 soudního řádu správního však stížnost není přípustná, opírali se o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.

[21] Již žalovaný v napadeném rozhodnutí jednoznačně uvedl, že stěžovatel potřeboval ke stavbě přístřešku minimálně územní rozhodnutí nebo souhlas. Krajský soud z tohoto názoru vycházel, včetně názoru žalovaného o nedodržení odstupových vzdáleností od hranice sousedního pozemku. Nejde o novou argumentaci krajského soudu. Pokud tedy stěžovatel s tímto názorem nesouhlasí, nic mu nebránilo jej napadnout již v žalobě. To však neučinil. Jde o argumentaci, kterou nově vznáší až v kasační stížnosti.

[22] Pokud jde o argumentaci stěžovatele ohledně toho, že stavební úřad neuvedl v omyl, tak takové závěry v právním posouzení krajského soudu obsaženy nejsou. Případná otázka uvedení stavebního úřadu v omyl tedy neměla žádný vliv na právní posouzení žalobních námitek. Námitka o omylu se proto míjí s rozhodovacími důvody krajského soudu a je rovněž nepřipustná.

IV. Závěr a náklady řízení

[23] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední soudního řádu správního).

[24] O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 soudního řádu správního. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve

pokračování

věci neměl úspěch. Žalovanému, kterému by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

[25] Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení. Podle § 60 odst. 5 soudního řádu správního má právo na náhradu pouze těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil, případně jí soud může z důvodů zvláštního zřetele hodných na návrh přiznat i náhradu dalších nákladů řízení. V daném případě však žádná z těchto zákonem předvídaných situací nenastala.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 5. března 2025

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu